

Sørenskriver Henrik Møller.
Retten på Færøerne

FOLK PÅ FÆRØERNE ER FOR TÆTTE TIL LÆGDOMMERE

Af journalist Trine Baadsgaard

Spørger man sørenskriveren Henrik Møller, som har været den lokale retspræsident på Færøerne siden 2005, hvordan man arbejder med domsmænd på øerne i Nordatlanten, er det en kort fortælling – det gør man nemlig slet ikke.

Som det eneste sted i rigsfællesskabet er Færøerne bogstaveligt talt på det punkt uden for lands lov og ret og opererer uden det lægdommersystem, der benyttes i Grønland og Danmark.

”Retsplejeloven for Færøerne foreskriver, at der ikke skal anvendes domsmænd. Så vidt vides er det begrundet i, at habilitetsproblemerne ofte ville blive for store. Man bruger udelukkende lægdommere i nævningsager, hvor der er spørgsmål om straf på fængsel i fire år eller derover eller forvaring,” siger Henrik Møller.

Fraværet af lægdommere er atypisk i forhold til resten af riget, og selv om Henrik Møller bestemt anerkender den centrale

”Man bruger udelukkende lægdommere i nævningsager, hvor der er spørgsmål om straf på fængsel i fire år eller derover eller forvaring.”

Sørenskriver Henrik Møller, Retten på Færøerne

rolle, lægdommerne har i Danmark, er situationen en anden på Færøerne.

”I det praktiske arbejde oplever jeg ikke manglen på lægdommere som et problem, men der er naturligvis noget, der går tabt – det folkelige element og ønsket om at høre den almindelige fornuft hos borgerne er ikke med her. Det er anderledes, men det har ikke betydning for retssikkerheden i det daglige,” siger han.

FAKTA:

Retten på Færøerne er beliggende i Thorshavn. Derudover er der biringsted på Suderø. Retten på Færøerne er opdelt i seks afdelinger.

Rejser og nære bånd

Der bor cirka 45.000 personer på Færøerne, hvilket gør Færøerne sammenlignelig med Grønland (56.000) eller Bornholm (40.000).

Men de færøske samfundsforhold gør brugen af lægdommere vanskelig.

"Færøerne er anderledes målt på samfundsstruktur, bekendtskabskultur og familiekredskultur. I Grønland er der enorme afstande, der gør brug af lægdommere vanskeligt på grund af habilitet – på Færøerne er det den enorme nærhed, der udgør et problem! Hvis du er med i en strikkeklub på Færøerne, er det næsten en familiemæssig tilknytning. Man er meget tæt forbundet socialt på Færøerne, og derfor ville det ofte være meget vanskeligt at komme uden om habilitetsproblemerne," siger Henrik Møller.

Udover de nære sociale bånd er Færøerne også karakteriseret ved et erhvervsliv, hvor mange rejser til arbejde i Danmark eller Norge med fly eller ernærer sig med fiskeri. Det kræver fleksibilitet og en rejseaktivitet, der er vanskeligt forenelig ved borgerlige ombud i tide og utide.

"Hvis vi indførte lægdommere og brugte dem i den udstrækning, de bruges i Danmark, ville det få indflydelse på hastigheden i sagerne. Vi ville skulle bruge længere tid på at finde nogen, der kunne møde uden at være på arbejde eller i habilitetsproblemer," siger Henrik Møller.

Desuagtet arbejder man med en ny retsplejelov, herunder også med et domsmandsinstitut, som ventes klar i løbet af et par år.

"Det vil formentlig være i en lidt anden form end det, vi kender fra Danmark, fordi vi stadig skal tage hensyn til de særlige færøske forhold," siger Henrik Møller.

Retten på Færøerne, Thorshavn